

Die Linke vecht voor laatste kans

Achtergrond - 26 november 2024 - Auteur: Guy Hoeks

De socialistische partij Die Linke dreigt bij de aankomende Bondsdagverkiezingen de kiesdrempel niet te halen. Drie oude boegbeelden vechten voor het voortbestaan van de Duitse socialisten. "We gaan het halen."

Dietmar Bartsch (66) kan er in eerste instantie niet om lachen. Maar de 'Seniorenexpress' van Die Linke is een feit, herhaalt partijgenoot Bodo Ramelow (68). In een met journalisten gevulde zaal in Berlijn, waar normaal gesproken de bondsregering persconferenties geeft, spant de 76-jarige Gregor Gysi de kroon binnen het gezelschap van de drie oude, witte mannen.

De boegbeelden van Die Linke presenteerden vorige week woensdag een [politiek charmeoffensief](#), dat groots in de Duitse pers werd aangekondigd. Onder de naam [Mission Silberlocke](#) hopen de oudgedienden te voorkomen dat de socialistische partij uit de Bondsdag verdwijnt.

Ze denken goede kans te maken op winst in hun kiesdistrict bij de vervroegde verkiezingen op 23 februari. Als ze alle drie zo'n *Direktmandat* binnen weten te slepen, mag Die Linke in de Bondsdag blijven, ook als ze minder dan 5 procent van de stemmen haalt. Dat gebeurde al eens bij de vorige verkiezingen in 2021. Toen kreeg de partij maar 4,9 procent, maar belandden kandidaten met een *Direktmandat* toch in het parlement.

Duitsland kent een kiesdrempel van 5 procent. Dat betekent dat partijen die minder dan 5 procent van de stemmen halen, geen zetels in de Bondsdag krijgen. Behalve dus als ze minstens drie *Direktmandate* in een kiesdistrict winnen. En daar gaan de drie senioren voor. Lijsttrekkers zijn ze overigens niet. Dit najaar werden Jan van Aken (63) en het 35-jarige Bondsdaglid Heidi Reichinnek tot nieuwe voorzitters van de partij verkozen.

Linkse thema's

Die Linke voelt zich gesteund door een cruciale rechterlijke uitspraak. Deze zomer zette het Bundesverfassungsgericht, het hoogste Duitse gerechtshof, een streep door het voorstel van de 'stoplichtcoalitie' van kanselier Olaf Scholz om de uitzondering af te schaffen voor partijen die drie *Direktmandate* weten te bemachtigen. Zo blijft het achterdeurtje in het Duitse kiesstelsel voor Die Linke

behouden.

"Als Die Linke definitief uit de Bondsdag verdwijnt, dan verdwijnen de linkse thema's van de politieke agenda", meent Gregor Gysi. Gysi, erudiet en uitgesproken als altijd, werd in 1989 voorzitter van de SED, de Oost-Duitse communistische partij. Na de Duitse hereniging was hij fractievoorzitter van SED-opvolger PDS in de Bondsdag en van 2007 tot en met 2015 vervulde hij die functie bij Die Linke.

"We zijn al sinds de jaren 90 goed bevriend", zegt Ramelow, een voormalig vakbondsbestuurder uit Nedersaksen, de enige West-Duitser van het stel. Ramelow is sinds 2014 minister-president van Thüringen, maar staat binnenkort zijn positie af, na het verlies van zijn partij bij de [deelstaatverkiezingen in september](#). Bartsch, geboren en opgegroeid in de Oost-Duitse kuststad Stralsund, was de afgelopen twee Bondsdagverkiezingen in 2017 en 2021 gedeeld lijsttrekker van de partij en leidde tot begin dit jaar Linke-parlementariërs in de Bondsdag.

Het drietal wil zes thema's agenderen. De bestrijding van armoede onder ouderen en kinderen, vrede tussen Rusland en Oekraïne, immigratie, milieu en een gelijkwaardige behandeling tussen man en vrouw en oost en west.

Sahra Wagenknecht

Opvallend genoeg nemen de drie heren de naam Sahra Wagenknecht (55) bij de persconferentie in Berlijn slechts een paar keer in de mond. Toch speelt Wagenknecht, jarenlang stemmenkanon voor Die Linke in de Bondsdag, een bepalende rol in de neergang van de Duitse socialisten. Begin dit jaar richtte ze [haar eigen partij BSW](#) op en nam ze negen van de 38 Linke-Bondsdagleden mee. Daarmee was de fractie van Die Linke te klein geworden om nog een fractie te mogen blijven. Sindsdien vormen Die Linke en de BSW een zogenoemde *Gruppe* in het parlement, met minder rechten en mogelijkheden dan een fractie.

Het is duidelijk dat de drie partijveteranen niets met Wagenknecht te maken willen hebben. Bartsch, die haar 'eigenlijk niet kent', vindt dat BSW geen concurrent is. Bij de deelstaatverkiezingen in Thüringen, Saksen en Brandenburg dit najaar snoepte Wagenknecht echter de nodige kiezers af van haar oude partij. In Thüringen gaat de partij - na uiterst moeizame coalitieonderhandelingen - [waarschijnlijk zelfs regeren](#), terwijl Die Linke van Ramelow plaatsneemt in de oppositiebanken.

In verschillende [peilingen](#) voor de Bondsdagverkiezingen van 23 februari dreigt Die Linke onder de kiesdrempel van 5 procent te verdwijnen. Zo wijst een peiling

van tv-zender ZDF uit dat de partij niet hoeft te rekenen op meer dan 4 procent van de stemmen. Maar als de mannen slagen in hun opzet, kan de partij toch deel blijven uitmaken van de Bondsdag. "We gaan het halen", verzekert Bartsch.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/61671/die-linke-vecht-voor-laatste-kans>